

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมประมงถอย "อุ้มเรือจับปลากระทัก" ออกประกาศใหม่กำหนดเขตกันชน. ประชาชาติธุรกิจ (16-19 พฤศจิกายน 2543): 4.

กองเรือปลาทะเลตราง. ประชาชาติธุรกิจ (28-30 มิถุนายน 2542): 6.

กอบกุล ราชะนาคร. กฎหมายกับการจัดการทรัพยากรน้ำและชายฝั่งทะเล. ใน อานันท์ กาญจนพันธ์ (บรรณาธิการ), พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร กระบวนทัศน์และนโยบาย, หน้า 365-427. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

กะตักต้านคำสั่งป้องพลแห่คืนบัตร ปชป. กรุงเทพธุรกิจ (6 กรกฎาคม 2542): 10, 16.

กะตัก "ปั่นไฟ" ชูฟอชน 200 ลำปิดอ่าวทำพิสูจน์ใครทำลาย. มติชนรายวัน (27 มิถุนายน 2542): 1, 21.

กะตักปั่นไฟได้เฮ รัฐซื้อเวลา 4 เดือน. กรุงเทพธุรกิจ (29 มิถุนายน 2542): 12, 16.

กะตักระอุกลุ่มปั่นไฟทำชนมือบเรือพื้นบ้าน 27 มิ.ย.ปิดอ่าว. มติชนรายวัน (22 มิถุนายน 2542): 1, 22.

กังวาลย์ จันทโรชิตี. การจัดการประมงโดยชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2541.

การเมืองเรื่องปลาทะเลตราง. มติชน (11 พฤศจิกายน 2542): 6.

ขจรศักดิ์ เวชการัตน์. การประมงนอกลำน้ำไทย. ใน ผลการสัมมนาความร่วมมือภาคีรัฐบาลและภาคเอกชนเรื่องอนาคตประมงไทย. หน้า 405-445. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2530.

ขัดแย้งประมงพื้นบ้าน – ปลาทะเลตราง ปัญหาที่รออำนาจรัฐเข้ามาแก้ไข. กรุงเทพธุรกิจ (25 พฤษภาคม 2542): 15.

คณะอนุกรรมการการศึกษาและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการทำประมงปลาทะเลตรางโดยใช้แสงไฟประกอบ.(2542). รายงานผลการศึกษาและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการทำประมงปลาทะเลตรางโดยใช้แสงไฟประกอบ. กรุงเทพฯ: กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2542.

คิดสูตรแก้ปัญหาลาทะเลตรางขยายระยะห่างเรือเล็ก – ชายฝั่ง. ประชาชาติธุรกิจ (28-30 มิถุนายน 2542): 6.

เครือข่ายพันธมิตรประมงพื้นบ้านภาคใต้. กรณีการคัดค้าน เรือไฟปั่นปลาทะเลตรางของชาวประมงพื้นบ้าน. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 46. 9 (ส.ค. 42): 46-48.

- เครือข่ายพันธมิตรประมงพื้นบ้านภาคใต้. กรณีการคัดค้าน เรือไประมงปลากะตักของชาวประมงพื้นบ้าน. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 46, 10 (ส.ค. 42): 46-48.
- เครือข่ายพันธมิตรประมงพื้นบ้านภาคใต้. กรณีการคัดค้าน เรือไประมงปลากะตักของชาวประมงพื้นบ้าน. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 46, 11 (ส.ค. 42): 49-51.
- เครือข่ายพันธมิตรประมงพื้นบ้านภาคใต้. บทวิเคราะห์กรณีการคัดค้านเรือปั่นไฟปลากะตักของชาวประมงพื้นบ้าน, ในเอกสารประกอบสัมมนาเรื่อง ฝ่าวิกฤติปัญหาปลากะตักสู่การจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน. 15 สิงหาคม 2542. ณ ห้องประชุมสวนนิกเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา บรรพศิริโชติ. ความขัดแย้งในสังคมไทย ช่องว่างของการรับรู้และความเข้าใจ ในเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ฝ่าวิกฤติปัญหาปลากะตักสู่การจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน. 15 สิงหาคม 2542. ณ ห้องประชุมสวนนิกเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลจังหวัดสงขลาและสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้. การจัดการทรัพยากรชายฝั่ง จังหวัดสงขลา กรณี : เรือประมงปลากะตักโดยใช้เครื่องปั่นไฟ. สงขลา: หาดใหญ่ พริน, 2542.
- ชลิตา บัณฑุวงศ์ และคนอื่นๆ. หัวโพง พัฒนาการ ลักษณะและการปรับตัวของชาวประมงพื้นบ้านอันดามัน. กรุงเทพฯ: โครงการความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อันดามัน, 2543.
- ชวนกล่อมมือปลากะตักอย่าปิดอ่าว. มติชนรายวัน (24 มิถุนายน 2542): 24.
- ชาวประมงพื้นบ้าน "สิ้นหวัง" นักการเมือง. กรุงเทพธุรกิจ (4 มกราคม 2544): 26.
- ชาวประมงพื้นบ้าน & รัฐบาลต่างตอบแทน. มติชนรายวัน (24 พฤษภาคม 2539): 29.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์. วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกสิทธิ์และความ เป็นอื่น. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก, 2543.
- ชื่อเวลา แก้ปัญหาประมงกะตัก ผลประโยชน์นักการเมืองขัดแย้งกัน. กรุงเทพธุรกิจ (5 กรกฎาคม 2542): 8.
- ทุ่มงบ 500 ล้านบาทใช้ไฟล่อปลากะตัก. กรุงเทพธุรกิจ (23 มิถุนายน 2542): 10,16.
- นโยบายประมงรวนเร คีซิงปลากะตักยึดเหยื่อ" ผู้จัดการรายสัปดาห์ (28 มิถุนายน-4 กรกฎาคม 2542): 12
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ข้อสังเกตเชิงกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ. ใน วิวัฒน์ คติธรรมนิติย์,(บรรณาธิการ), สิทธิชุมชน การกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.
- บอร์ตประมง อนุมัติใช้ไฟจับปลากะตัก. กรุงเทพธุรกิจ (4 พฤศจิกายน 2542): 10.

- บาดแผลชุมชนประมงยังชีพ. กรุงเทพฯธุรกิจ (6 มกราคม 2542): 2.
- บุญเลิศ ผาสุก. การประมงทะเลในน่านน้ำไทย. ใน ผลการสัมมนาความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนเรื่องอนาคตประมงไทย. หน้า 323-404. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2530.
- ปมขัดแย้งประมงกะตักสงขลา สถานการณ์รื้อวันปะทุอีกครั้ง. กรุงเทพฯธุรกิจ (10 พฤษภาคม 2542): 3.
- ประกาศ ก.เกษตรฯ หมกเม็ด เรือปั่นไฟลุยจับปลากะตัก. ประชาชาติธุรกิจ (13-15 พฤศจิกายน 2543): 5.
- ประภาส ปันตบแต่ง และอนุสรณ์ อุณโณ. ขบวนการเคลื่อนไหวของเครือข่ายชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้: สัมภาษณ์ชาวประมงพื้นบ้านอันดามัน. ใน เอกสารประกอบการสัมมนารายงานความก้าวหน้าผลการศึกษาวิจัยภายใต้โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. โดย ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร "พลวัตเศรษฐกิจการเมืองไทย พ.ศ. 2543." 22-23 มีนาคม 2543. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543. (เอกสารไม่ตีพิมพ์)
- ประภัสสร เดชาภิมณฑ์. ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประมงพื้นบ้านและกลุ่มประมงปลากะตักปั่นไฟศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- ประมง, กรม. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "ปลากะตักในอ่าวไทย". 21-23 กรกฎาคม 2542: เอกสารเผยแพร่ ฉบับที่ 1/2524. (อัดสำเนา)
- ประมง, กรม. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ การประมงปลากะตักในน่านน้ำไทย, 28 มิถุนายน 2542. กองประมงทะเล กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2542.
- ประมง, กรม. การประมงปลากะตักของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2536.
- ประมงตราดทำปองพลพิสูจน์ทำลายธรรมชาติ. กรุงเทพฯธุรกิจ (27 มิถุนายน 2542): 1,21.
- ประมงพื้นบ้านซีดเส้นตาย 8 ก.ค.นี้ ฉีกประกาศกระทรวงให้กะตักปั่นไฟ. มติชนรายวัน (4 กรกฎาคม 2542): 19.
- ประมงพื้นบ้านเร่งเครื่องร่าง กม.รุกรัฐบาลแก้มิติ กรม.ป่าชายเลน. ผู้จัดการรายวัน (31 สิงหาคม 2542):17.
- ประมง ยันใช้ 4 เดือนศึกษาผลกระทบปั่นไฟปลากะตัก. ผู้จัดการรายวัน (3-4 กรกฎาคม 2542) : 10.
- ประมงแม่กลองด้านประกาศปลากะตัก. ประชาชาติธุรกิจ (20-22 พฤศจิกายน 2543): 7.

- ปลอดภัย สวัสดิ์. การประมงทะเลไทย เอกสารประกอบคำบรรยายสำหรับนายทหาร
นักเรียน วิทยาลัยการทัพเรือ. รุ่นที่ 26 ณ มหาวิทยาลัยการทัพเรือ พระราชวังเดิม,
2533.
- ป็อกเตอดกะตักพื้นบ้าน ไวยลัน จะให้ทำอะไรอีก. กรุงเทพธุรกิจ (7 กรกฎาคม 2542): 12, 16.
- ปองพล ขอทหารคุมมือปลากะตักก่อนซีขาด 28 มิ.ย. กรุงเทพธุรกิจ (20 มิถุนายน 2542):
1, 10.
- ปองพล ผ่าทางตันกะตักแยกไซน – อุปกรณ์จับปลา. กรุงเทพธุรกิจ (28 มิถุนายน 2542): 12, 16.
- ปองพลลงนามห้ามกะตักปั่นไฟบังคับใช้ พ.ย.นี้. กรุงเทพธุรกิจ (5 กรกฎาคม 2542): 12, 16.
- ปัญหาปลากะตักในภาคใต้. ผู้จัดการรายวัน (7 กรกฎาคม 2542): 19.
- ปัญหาปลากะตักและป่าชุมชน พัฒนาการ – เข้าใจอนุรักษ์พลาด. กรุงเทพธุรกิจ (30 มิถุนายน
2542): 2.
- ปิดฝุ่นประกาศกระทรวงฯ ฉบับหมอบุญเชื้อ ยุติศึกชิงทรัพยากรทะเล “ประมงพื้นบ้าน-เรือปลา
กะตัก”. เนชั่นสุดสัปดาห์ 8, 368 (มิถุนายน 2542): 22-23.
- ปิติวงษ์ ดันดิโซดก และอุดมศักดิ์ ครุมาศ. การศึกษาองค์ประกอบชนิดปลาจากการประมงปลา
กะตักแบบอวนลากครอบและปั่นไฟ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประมงปลากะตักปั่นไฟ.
นครศรีธรรมราช: สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2542. (เอกสารอัด
สำเนา)
- ปิยะ กิจถาวร. สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการประมงปลากะตักในประเทศไทย. ในเอกสาร
ประกอบการสัมมนาเรื่อง ฝ่าวิกฤติปัญหาปลากะตักสู่การจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน.
15 สิงหาคม 2542. ณ ห้องประชุมสวนนันทะ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ผลประโยชน์ปลากะตัก อย่ายุ้ชาวประมงเป็นเหยื่อ. กรุงเทพธุรกิจ (24 มิถุนายน 2542): 2.
- ผ่าศึกปลากะตักหาแก่นแท้ “ประมงพื้นบ้าน”. ข่าวสด (4 กรกฎาคม 2542): 5, 6.
- ไพโรจน์ ชัยเกลี้ยง. การจัดการเศรษฐกิจของการประมงปลากะตักในอ่าวไทย. ปรินญา
มหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2538.
- ไพโรจน์ ชัยเกลี้ยง. ปลากะตักในอ่าวไทย. รายงานวิชาการฉบับที่ 1/2533 กลุ่มประเมินสถานะ
ทรัพยากรและการประมง กองประมงทะเล กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,
2533. (อัดสำเนา)
- ไพโรจน์ ชัยเกลี้ยง. สรุปเหตุการณ์ ข้อร้องเรียน และการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการทำประมง
โดยใช้แสงไฟ (เครื่องกำเนิดไฟฟ้า) ล่อสัตว์น้ำ. มปท. มปป. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
มติล่างผ่านพันธประมงพื้นบ้าน. ไทยโพสต์ (5 พฤศจิกายน 2542): 2.

- มีอบปลากะตักเดือดปิดอ่าวสงขลา. กรุงเทพฯธุรกิจ (17 มิถุนายน 2542): 12, 16.
- มีอบเรือกะตักปั่นไฟฮือบุกทำเนียบ!. มติชนรายวัน (28 มิถุนายน 2542): 1, 21.
- ยี่ดออายุกะตักปั่นไฟ ตั้ง กก.ศึกษา 4 เดือนทำลาย สวล.หรือไม่. มติชนรายวัน (29 มิถุนายน 2542)
: 1, 23.
- “รัฐซื้อเวลามีอบกะตักยื้อ”. ผู้จัดการรายวัน (30 มิถุนายน 2542): 3.
- เวรดี ประเสริฐเจริญสุข. กฎหมายและการใช้มาตรการทางกฎหมายกับการแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรทะเล: บทเรียนจากกรณีความขัดแย้งการทำประมงปลากะตักประกอบแสงไฟจังหวัดสงขลา. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2543.
- เรื่องไร โตกฤษณะ. รายงานการศึกษาด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการทำประมงปลากะตักโดยใช้แสงไฟประกอบ. กรุงเทพฯ: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- เรื่องไร โตกฤษณะ. เศรษฐศาสตร์การจัดการประมง. ใน สุธาวัลย์ เสถียรไทย และเรณู สุขารมณ์, (บรรณาธิการ), เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ. หน้า 160-171. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2535.
- เลิศชาย ศิริชัย, จีรวุฒิ เสนาคำ และ มานะ ช่วยชู. รายงานสรุปผลการศึกษา เรือปั่นไฟปลากะตักกับผลกระทบต่อทะเลและชุมชนชาวประมงพื้นบ้าน. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2542.
- เลิศชาย ศิริชัย และสะมะแอ เจ๊ะมูดอ. ปัญหาผลกระทบจากการทำประมงด้วยเครื่องมือประมงบางชนิด (อวนรุน/อวนลาก/ปลากะตักปั่นไฟ) ต่อประมงพื้นบ้านและการจัดการทรัพยากรประมงไทย. ใน เอกสารสรุปรายงานเวทีวิชาการชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้กับการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง : สถานการณ์ปัญหาและแนวทางยุทธศาสตร์. หน้า 35 – 38. 18-20 พฤศจิกายน 2543. ณ ห้องประชุมชั้น 3 ฝ่ายหอสมุด คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา, 2543.
- วรินทร์า ไกยวงษ์. ทะเลชุมชน คู่มือกฎหมายสำหรับชาวประมงพื้นบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน, 2541.
- วัฒนา สุภัทศิลป์. ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลในภาคใต้. ใน อานันท์ กาญจนพันธ์, (บรรณาธิการ). พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร สถานการณ์ในประเทศไทย. หน้า 541 – 578. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.
- วิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์. ยุทธศาสตร์การประมงทะเลของไทย. เอกสารวิจัยส่วนบุคคลดีเด่น วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2538 – 2539

วิวัฒน์ ไม้แก่นสาร. ภาวะอุตสาหกรรมประมงทะเลไทย. รายงานเศรษฐกิจธนาคารกรุงเทพ
เมษายน 2520.

ศึกชิงทรัพยากรชายฝั่งพื้นพิช คนไทยเตรียมกินน้ำปลาแพง. ผู้จัดการรายวัน (15 มิถุนายน
2542): 7.

ศึกปลากะตัก น้ำปลาที่กลั่นจากน้ำตา. ดอกเบี๋ย (5-11 กรกฎาคม 2542): 8.

สงครามปลากะตัก หายนะของทะเลไทย. กรุงเทพธุรกิจ (17 มิถุนายน 2542): 2.

สมลักษณ์ โตสกุล. อุตสาหกรรมประมงไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กรกฎาคม - กันยายน
2521).

สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย. ประมวลปัญหาการทำประมงอย่างสังเขป. ใน เอกสาร
ประกอบการสัมมนาเรื่องฝ่าวิกฤติปัญหาปลากะตักสู่การจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน.
15 สิงหาคม 2542. ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

สันติ จิยะพันธ์. ความขัดแย้งในแนวคิดระหว่างรัฐกับสังคมเรื่อง สิทธิของประชาชนในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2542.
ปทุมธานี: พี.พรินติ้ง กรุ๊ป, 2543.

สุชาวัลย์ เสถียรไทย. สิทธิและปัญหาทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ต้องใช้ร่วมกัน. บทความเสนอ
ในการประชุมทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 25 ปี คณะเศรษฐศาสตร์. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2538.

สุนันทา นิลเพชร. ชุมชนประมงพื้นบ้าน : ผลกระทบเรือปั่นไฟปลากะตัก กรณีศึกษาจังหวัดสตูล
และสงขลา. สงขลา: โครงการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้ และสมาพันธ์ชาว
ประมงพื้นบ้านภาคใต้, 2542.

สุนันทา นิลเพชร. อวนรุน ภัยสะท้อนวิกฤติทะเลไทย : แก้ไขโดยองค์กรชุมชน. สงขลา: โครงการ
การจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้, 2543.

สุรพล วัฒนกุล. ปัญหาการประมงปลากะตัก. กรุงเทพฯ: กรมประมง กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์, 2537.

หทัยกาญจน์ ไตรวิเชียร. การนำนโยบายการจัดการทรัพยากรทางทะเลไปปฏิบัติ : ศึกษากรณี
ปลากะตัก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2543.

อนุสรณ์ ลิ้มมณี. รัฐ สังคม และการเปลี่ยนแปลง : การพิจารณาในเชิงอำนาจนโยบายและ
เครือข่ายความสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2542.

ภาษาอังกฤษ

- Angkarb Poonachit-Korsieporn. Conflict over natural resources : the case of anchovy fishing with luring light ในเอกสารประกอบการประชุม ผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรม และสุขภาพจากวิกฤติเศรษฐกิจ. 26 มกราคม 2543. ณ ห้องประชุมจุมภฏ-พันธ์ทิพย์ ชั้น 4 อาคารประชาธิปไตย – ราไพพรรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- Johnson, Craig. Conflict and Change in an Open-Access Resource : An Analysis of Thailand's Coastal Fisheries. Bangkok: Thailand Development-Research Institute, 1997.
- Johnson, Craig. Common property, political economy, and local resource management: Reflections on "rights-based" fishing in southern Thailand. South East Asia Research Vol.8 No.1 (March 2000): 31-53.
- Mala Spongpan et al. Anchovy Fisheries in The Gulf of Thailand. A paper submitted to fishcode management, FAO / NORWAY programme of assistance to developing countries for the implementation of the code of conduct for responsible fisheries, 2000.
- Mingsarn Kaosa-ard and Pednekar, S. Sunil. Thai Marine Rehabilitation Plan 1997-2001. Bangkok: Natural Resource and Environment Program and Thailand Development Research Institute Foundation, 1998.
- Panayatou, Theodore and Songpol Jetanavanich. The Economics and Management of Thai Marine fisheries. ICLARM Studies and Review 14. Manila: ICLARM, 1987.
- Ruangrai Tokrisna. Conflict in Fishery Resource Utilization: The Case of Light Luring Anchovy Fishery in Thailand. Bangkok: Department of Agricultural and Resource Economics Faculty of Economics, Kasetsart University, 2000.

ภาคผนวก ก

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่คณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑. กำหนดนโยบายการพัฒนาการประมงในน่านน้ำไทยให้สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรสัตว์น้ำและกำลังแรงงานประมง
๒. กำหนดนโยบายการทำกรประมงนอกล่านน้ำไทยให้สอดคล้องกับความต้องการวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม
๓. กำหนดนโยบายในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศเพื่อสนองความต้องการอาหารโปรตีนราคาถูกลงของประชาชนอย่างเพียงพอและพัฒนาในเชิงธุรกิจ
๔. กำหนดนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำของประเทศเพื่อการส่งออก
๕. กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อม
๖. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนาการประมงของประเทศ
๗. กำหนดมาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อมอบหมายให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติ
๘. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด
๙. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย
๑๐. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และคณะทำงานเฉพาะเรื่อง เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายตามความเหมาะสม

ประกอบด้วย

๑. ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รมต. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
๓. รมต. กระทรวงการต่างประเทศ	รองประธานกรรมการ
๔. รมช. กระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๕. รมช. กระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๖. รมช. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๗. เลขาธิการทหาร	กรรมการ
๘. ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

๑๐. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมตำรวจ	กรรมการ
๑๕. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖. เลขาธิการสำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ	กรรมการ
๑๙. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๒๐. อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๒๑. อธิบดีกรมเจ้าท่า	กรรมการ
๒๒. อธิบดีกรมเศรษฐกิจ	กรรมการ
๒๓. อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย	กรรมการ
๒๔. อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	กรรมการ
๒๕. อธิบดีกรมการค้าภายใน	กรรมการ
๒๖. อธิบดีกรมศุลกากร	กรรมการ
๒๗. อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
๒๘. นายกสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๙. นายกสมาคมการประมงนอกน่านน้ำไทย	กรรมการ
๓๐. นายกสมาคมผู้เพาะเลี้ยงกุ้งแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๑. นายกสมาคมผู้ผลิตสัตว์น้ำแช่เยือกแข็งแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๒. นายกสมาคมผู้ผลิตสัตว์น้ำแช่เยือกแข็งแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๓. คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๓๔. คณบดีคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๓๕. คณบดีคณะวาริชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	กรรมการ
๓๖. ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา	กรรมการ
๓๗. อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๓๘. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงานประมง กรมประมง	กรรมการ

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงพัฒนาการปัญหาความขัดแย้งการทำประมงปลากะตัก

ตารางแสดงพัฒนาการปัญหาความขัดแย้งการทำประมงปลากะตัก

วัน/เดือน/ปี	ลำดับเหตุการณ์
5 พฤศจิกายน 2524	ออกประกาศกระทรวงฯ โดย นายณรงค์ วงศ์วรรณ รมช. เกษตรฯ เรื่อง กำหนดห้ามใช้อวนหรือเครื่องมือชนิดหนึ่งชนิดใดทำประมงหมึกโดยใช้ไฟล่อ โดยมีสาระสำคัญคือ ห้ามใช้อวนขนาดช่องตาต่ำกว่า 3.2 ซม. ประกอบเครื่องปั่นไฟในจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด
14 กุมภาพันธ์ 2526	ออกประกาศกระทรวงฯ โดย นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ รมช. เกษตรฯ เรื่อง กำหนดขนาดช่องตาอวนที่ใช้ประกอบกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงปลา โดยมีสาระสำคัญคือ ห้ามใช้อวนขนาดช่องตาต่ำกว่า 2.5 ซม. ประกอบเครื่องปั่นไฟทำการประมงปลาในจังหวัดชายทะเลทุกจังหวัด
6 พฤษภาคม 2526	ออกประกาศผ่อนผันประกาศฉบับ ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2526 โดย นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ รมช. เกษตรฯ เรื่อง การงดใช้ประกาศฉบับวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2526 ไว้ จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2528 โดยมีสาเหตุมาจาก ชาวประมงในจังหวัดชุมพรร้องเรียนว่า อวนยังใช้งานได้อีกหลายปีหากเปลี่ยนใหม่มีราคาสูง
15 สิงหาคม 2530	สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย เสนอ ขอให้ยกเลิกการห้ามทำประมงในช่วงฤดูปลาวางไข่ โดยห้ามมีปลาขนาดเล็กไว้ในครอบครองเกินกว่า 1,000 กิโลกรัม (ยกเว้นไข่) แทน โดยอ้างเหตุผลว่า เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวประมงขนาดเล็กที่หากินชายฝั่ง
11 มกราคม 2531	ออกประกาศกระทรวงฯ โดย พลเอกหาญ ลีลาพันธ์ รมว.กระทรวงเกษตรฯ เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมือประมงบางชนิดทำประมงในฤดูปลาที่มีไข่ และวางไข่เลี้ยงลูก (ฉบับที่ 2) โดยมีสาระสำคัญคือ ให้คงไว้ตามประกาศฉบับเดิม (วันที่ 28 พฤศจิกายน 2527) แต่อุญาตให้อวนล้อมจับปลากะตักสามารถทำการประมงได้เฉพาะเวลากลางวัน ในพื้นที่ประจวบฯ ชุมพร และสุราษฎร์ฯ ในช่วง 15 กุมภาพันธ์ - 31 มีนาคมของทุกปี (เป็นเวลา 45 วัน จากทั้งหมด 90 วัน) เนื่องจาก บริเวณดังกล่าวมีปลากะตักชุมชุมมาก สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยไม่เกิดผลกระทบ และไม่ทำลายพันธุ์ปลากะตัก (ชาวประมงปลากะตักเป็นผู้ร้องขอ)
16 พฤศจิกายน 2532	ชาวประมงปลากะตักที่ ตำบลปากน้ำประแสร์ เสนอ ขอผ่อนผันให้มีการจับปลากะตักในเวลากลางวัน โดยอ้างว่าการจับเวลากลางคืนมีปลาเศรษฐกิจอื่นปะปนไม่เกิน 10%
14-15 ธันวาคม 2532	สัมมนาเรื่อง "ชาวประมงกับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ" ณ โรงแรมสยามธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปผลของการสัมมนาได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรฯ ฉบับลงวันที่ 11 มกราคม 2531 2. ให้พิจารณาอวนล้อมจับปลากะตักให้มีความลึกไม่เกิน 20 เมตร กรมประมงได้ตอบกลับมาในภายหลังว่า ในข้อ 1 ให้ผ่อนผันตามประกาศกระทรวงฯ (11 มกราคม 2531) เนื่องจากเห็นว่าอวนล้อมจับปลากะตักไม่ได้ทำลายพันธุ์ปลาเศรษฐกิจแต่อย่างใด ในข้อ 2 ไม่จำเป็นเพราะ อวนล้อมต้องลึกเลี้ยงสิ่งกีดขวางที่อยู่ใต้น้ำอยู่แล้ว และความลึกของเรือจะต้องเท่ากับหรือมากกว่า 2 เท่าของความลึกน้ำ หากกำหนดความลึกของอวน 20 เมตร จะยิ่งผลักดันให้อวนปลากะตักเข้าไปใกล้ฝั่งมากขึ้น

3 มีนาคม 2533	<p>กรมประมงตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษารายละเอียดในปัญหาปลากะตัก โดยมีหัวข้อการศึกษา 3 หัวข้อคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาระบบชีววิทยาของปลากะตัก 2. ตรวจสอบข้อเรียกร้องของผู้ไม่เห็นด้วยกับการทำประมงปลากะตัก ในพื้นที่จังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี 3. ให้ทำรายงานเสนอ ทั้งนี้ให้รวมรายงานการสัมมนา "ชาวประมงกับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ" ไว้ด้วย
16 เมษายน 2533	<p>ออกประกาศกระทรวงฯ โดย นายเจริญ คันธวงศ์ รมช. เกษตรฯ เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมือประมงบางชนิด ในท้องที่จังหวัดประจวบฯ และชุมพร เพื่อฟื้นฟูสภาวะการประมงที่ได้รับความเสียหายจากพายุไต้ฝุ่นเกย์ โดยมีสาระสำคัญคือ ห้ามเครื่องมือประมงอวนลากทุกชนิด อวนรุน อวนล้อมจับทุกชนิด เครื่องมือคราดหอยประกอบเรือกล และเครื่องมืออวนหรืออื่น ๆ ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ทำการประมงปลาและหมึกระยะห้าม 3,000 เมตร จากแนวชายฝั่งปลายแหลมกลุ่มทับสะแก จนถึงปลายแหลมอ่าวทุ่งขาม อ.เมือง จ.ชุมพร</p>
11 กุมภาพันธ์ 2534	<p>สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย เสนอว่าอวนปลากะตักทำลายลูกพันธุ์ปลาจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมทราบดีอยู่แล้ว จึงมีมติเสนอดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกเลิกประกาศกระทรวงฯ 11 มกราคม 2531 2. ห้ามอวนล้อมปลากะตักทำประมงในระยะ 3 กม. <p>กำหนดความลึกของอวนล้อมปลากะตักไม่เกิน 20 เมตร เพราะปลาอยู่ผิวน้ำ</p>
17 เมษายน 2534	<p>คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำของกรมประมงและที่ประชุมมีความเห็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เนื่องจากสำรวจแล้วพบว่า ตามประกาศ 11 มกราคม 2531 การอนุญาตให้ในช่วงนี้ไม่เป็นการทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดอื่นแต่อย่างใด 2. ไม่ควรห้ามเครื่องมืออวนล้อมจับปลากะตักทำประมงในระยะห่างฝั่ง 3กม. เพราะฝูงปลากะตักอยู่ชายฝั่ง หากห้ามจะมีผลต่อชาวประมงขนาดเล็ก 3. ไม่ควรกำหนดความลึกของอวนปลากะตัก (ให้เหตุผลตามที่มีมติในการสัมมนาที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี)
23 กรกฎาคม 2534	<p>สมาคมประมงสมุทรสงคราม แจ้งว่า ขณะนี้มีการจับปลากะตักโดยใช้อวนยาว 4,000 เมตร ประกอบเครื่องปั่นไฟ ซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย เพื่อให้ควบคุมการเกิดของเครื่องมือประมงประเภทนี้ ดังนั้นจึงเสนอว่า ให้มีการพิสูจน์การอนุญาตให้อวนปลากะตักเข้าพื้นที่หวงห้ามได้ ตามประกาศ 11 มกราคม 2531 นั้น เป็นการทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำหรือไม่</p>

23 สิงหาคม 2534	<p>กรมประมงได้ออกมาชี้แจงผลการพิสูจน์ว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตามประกาศ 11 ม.ค. 2531 นั้น เนื่องจากสำรวจแล้วว่า ไม่พบว่าปลากะตักมีไข่แก่ พร้อมจะผสมพันธุ์ ดังนั้นการอนุญาตให้ในช่วงนี้ จึงไม่เป็นการทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดอื่น 2. การจับปลากะตักโดยใช้ไฟล่อเป็นวิธีที่ผิดกฎหมาย กรมจับกุมอย่างต่อเนื่อง 3. เนื่องจากชาวประมงแยกเรือปั่นไฟออกจากเรืออวน จึงเกิดปัญหาไม่สามารถจับกุม กรมประมงจึงเพิ่มมาตรการห้ามใช้อวนที่มีขนาดช่องตาอวนต่ำกว่า 2.5 ซม. ทำประมงในเวลากลางคืน
14 พฤศจิกายน 2534	<p>ออกประกาศกระทรวงฯ โดยนายอาชวี เตาลานนท์ รมช. เกษตรฯ เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนล้อมจับที่มีขนาดช่องตาอวนเล็กกว่า 2.5 ซม. ทำประมงในเวลากลางคืน โดยมีสาระสำคัญคือ ห้ามใช้เครื่องมืออวนล้อมจับที่มีขนาดช่องตาเล็กกว่า 2.5 ซม. ทำประมงในเวลากลางคืน ในท้องที่จังหวัดชายทะเลทุกจังหวัดโดยเด็ดขาด เว้นแต่การกระทำของเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง โดยให้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535</p>
2 มกราคม 2535	<p>สมาคมโรงงานน้ำปลาแห่งประเทศไทยโดยการนำชาวประมงเรืออวนล้อมจับปลากะตักเข้าพบอธิบดีกรมประมง ร้องเรียนว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขอให้อวนล้อมปลากะตักจังหวัดประจวบฯ ตรวดและระยอง จับปลาได้ในตอนกลางคืน โดยจะจับปลาเล็กไม่เกิน 10% หากไม่ปฏิบัติตาม ยินดีให้ยึดเรือและอุปกรณ์ 2. ให้พิจารณาเขตทำประมงเรืออวนล้อมจับปลากะตัก 3. ให้คุมกำเนิดเรืออวนล้อมจับปลากะตัก
23 มีนาคม 2535	<p>กรมประมงออกมาชี้แจงว่าชาวประมงจำนวนมากยังคงใช้อวนล้อมจับที่มีขนาดตาอวนเล็กกว่า 2.5 ซม. ซึ่งหากราชการเคร่งครัดก็จะเกิดความเดือดร้อน จึงได้ผ่อนผันให้ 2 ครั้ง รวมครั้งละ 1 เดือน แต่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ตั้งแต่ 15 ก.พ.-15 พ.ค. ห้ามใช้อวนช่องตาเล็กกว่า 2.5 ซม. ทำประมงเวลากลางคืนโดยเด็ดขาด และการผ่อนผันนี้จะสิ้นสุด ณ วันที่ 2 มีนาคม 2535 และจะไม่มีการผ่อนผันอีกโดยเด็ดขาด</p>
21 มกราคม 2536	<p>กรมประมงอนุญาตให้ทำการทดลองเครื่องมืออวนล้อมจับปลากะตักประกอบแสงไฟในท้องที่ จ.ประจวบฯ ระยอง จันทบุรี และตรวด</p>
13 พฤษภาคม 2536	<p>กรมประมงอนุญาตให้ทำการทดลองเครื่องมืออวนล้อมจับปลากะตักประกอบแสงไฟในท้องที่ จ.ประจวบฯ ระยอง จันทบุรี และตรวด</p>
2 มิถุนายน 2536	<p>สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยร้องเรียน ประธานคณะกรรมการและสมาชิกสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย โดยเดินทางไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอคำตอบจากรัฐบาล กรณีที่ชาวประมงได้ร้องขอความช่วยเหลือให้แก่ปัญหาการประมงรวมถึงการทำประมงปลากะตัก และ ณ ห้องสี่ฟ้า , ทำเนียบรัฐบาล ได้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างผู้แทนสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย , ผู้แทนรัฐบาล โดยมี รมว. กระทรวงเกษตรฯ , รมช. เกษตรฯ , รมช. พาณิชย และอธิบดีกรมประมง มีข้อสรุปเป็นข้อตกลงร่วมกันในส่วนของปัญหาการทำประมงปลากะตัก ดังนี้.-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดจากผู้ประกอบการทำประมงปลากะตักด้วยเครื่องมืออวนล้อมจับขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นการทำประมงที่ผิดกฎหมายและทำลายพันธุ์ปลานั้น รัฐบาลจะยกเลิกการประกอบการใช้ตาอวนต่ำกว่า 2.5 ซม. ในเวลากลางคืนทันที

	2. สำหรับการประกอบกรประมงอวนล้อมปลากะตักในเวลากลางวัน ให้กระทำต่อไปได้ โดยต้องทำการประมงห่างจากฝั่งไม่น้อยกว่า 3,000 เมตร และจะยกเลิกเครื่องมือชนิดนี้ทั้งหมดภายในระยะเวลา 2 ปี
6 สิงหาคม 2536	กรมประมงออกประกาศเรื่อง "ยุติการทดลองทางวิชาการการใช้เครื่องมืออวนล้อมจับปลากะตักประกอบแสงไฟล่อในเวลากลางคืนในเขตทะเลพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" (ตามประกาศการทดลองทางวิชาการ ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2536 และ 9 กรกฎาคม 2536) ซึ่งผลการศึกษารูปร่างของปลาที่จับได้พบว่าควรนำทรัพยากรปลากะตักขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยให้มีมาตรการควบคุมพื้นที่เวลาในการทำประมงชนิดของเครื่องมือ และให้มีการติดตามสภาวะการทำประมงอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การใช้ประโยชน์อยู่ในศักยภาพที่สูงสุดอย่างต่อเนื่อง
2 มิถุนายน 2538	ครบกําหนดระยะเวลา 2 ปี ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย มีข้อยุติที่จะยกเลิกการใช้เครื่องมืออวนล้อมจับปลากะตักในเวลากลางวัน แต่กรมประมงไม่ดำเนินการตามข้อยุติดังกล่าว
15 มีนาคม 2539	ออกประกาศกระทรวงเกษตรฯ ยกเลิกประกาศฯ ประกาศฉบับเดิมเรื่องห้ามใช้เครื่องมือประมงชองตาอวนเล็กกว่า 2.5 ซม. ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า โดยประกาศให้อวนช้อน อวนยก อวนครอบ ที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงปลากะตักได้โดยปฏิบัติตามเงื่อนไข (ลงนามโดยนาย มณฑล ไกรวัตนุสสรณ์ ร.ม.ช. เกษตรฯ)
17 กันยายน 2539	สมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ทำหนังสือสอบถามความคืบหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาการทำประมงปลากะตัก เพิ่มเติมจากหนังสือสมาคมฯ ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2539
2 ตุลาคม 2539	กรมประมงตอบหนังสือสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ซึ่งมีความเห็นว่า การทำประมงปลากะตักมีประโยชน์ ปลากะตักเป็นทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ เพราะหากทิ้งไว้ก็จะตายตามธรรมชาติในระยะเวลาอันสั้น และทางกระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมงได้อนุญาตให้ทำการประมงปลากะตักได้ด้วยเครื่องมือที่พิจารณาแล้วว่าไม่เป็นการทำลายพันธุ์ปลากะตักและพันธุ์สัตว์น้ำอื่น ได้แก่ เครื่องมืออวนล้อมปลากะตักในเวลากลางวัน อวนช้อน อวนยก หรืออวนครอบ ที่มีขนาดชองตาเล็กกว่า 2.5 ซม. ประกอบแสงไฟล่อทำการประมงปลากะตัก ฯลฯ
8 พฤศจิกายน 2539	กรมประมงมีบันทึกถึง สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยว่า การที่อธิบดีกรมประมงให้คำมั่นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2536 นั้น อวนล้อมปลากะตักที่จะยกเลิกนั้น หมายถึง อวนล้อมปลากะตักที่ทำการประมงประกอบแสงไฟล่อในเวลากลางคืนเท่านั้น มิได้หมายรวมถึง อวนล้อมปลากะตักที่ทำการประมงในเวลากลางวันด้วยแต่อย่างใด
27 พฤศจิกายน 2539	กรมประมงมีหนังสือยืนยันว่า การทำประมงปลากะตักด้วยอวนล้อมในเวลากลางวันมีอาชญาบัตรอย่างถูกต้อง เป็นการทำการประมงที่ถูกต้องตาม พ.ร.บ. การประมงทุกประการ และการพิจารณาของกรมประมง ตามหนังสือของกรมประมงเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2539 ที่มีถึงสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยเป็นการพิจารณาที่ถูกต้องที่สุด
25 - 31 ตุลาคม 2540	ชาวประมงพื้นบ้าน (เรือท้ายตัดและเรืออวนลากเล็ก) ปิดอ่าวสงขลาเรียกร้องให้จังหวัดสงขลาปลดเรือประมงปลากะตัก

30 มีนาคม 2541	จังหวัดสงขลาออกประกาศกำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสงขลา ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงเกษตรฯ และมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2541 เป็นต้นไป
13-15 พฤษภาคม 2541	มีชาวประมงพื้นบ้านจากบ้านเลข ต.หัวเขา อ.สิงหนคร บ้านปออิฐ ต.เกาะแก้ว อ.เมือง บ้านตลิ่งชัน และบ้านนาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา นำเรือประมาณ 40-60 ลำ มาปิดปากร่องน้ำ และยื่นข้อเรียกร้องว่า ไม่เห็นด้วยกับประกาศจังหวัดสงขลาประกาศเป็นเขตปลอดห้ามทำการประมงปลากะตักทั้งหมด และจังหวัดรับเรื่องไว้พิจารณาทบทวนประกาศภายใน 90 วัน ชาวประมงจึงสลายการชุมนุม
13-15 มิถุนายน 2541	<p>จังหวัดสงขลาคัดตัวแทนกลุ่มประมงพื้นบ้าน เรือปลากะตักในพื้นที่ เรืออวนลากเล็ก เรือปลากะตักนอกพื้นที่ ราษฎรที่ดัมปลาและผู้เกี่ยวข้องประชุมร่วมกัน มีข้อสรุปดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดสงขลายังคงยึดถือประกาศเดิม ลงวันที่ 30 มีนาคม 2541 2. มอบหมายให้ทุกอำเภอไปจัดการประชุมร่วมของตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึง อบต. ด้วย โดยมีประเด็นให้พิจารณาคือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ถ้าขยายเขตห้ามทำการประมงปลากะตักจากชายฝั่งห่างออกไป 15 ไมล์ทะเล ในเขตอ.เมือง อ.จะนะ และ อ.เทพา จะเห็นด้วยไม่ได้ 2.2 กรณีที่ประชุมเห็นด้วยตามข้อ 2.1 ให้พิจารณาว่าเรือปลากะตักขนาดเล็กในพื้นที่ซึ่งไม่สามารถออกไปทำการประมงนอกเขต 15 ไมล์ทะเลได้ ให้ทางอำเภอหาทางพิจารณาผ่อนผันช่วยเหลืออย่างไร พร้อมหาแนวทางควบคุม 2.3 ให้ทุกอำเภอดำเนินการตามข้อ 2.1 , 2.2 ภายใน 3 สัปดาห์ ภายในวันที่ 10 ก.ค. 2541 3. ถ้าหากว่า อำเภอต้องการพิสูจน์ตรวจสอบว่าการใช้อวนช้อนอวนครอบอวนยกเป็นการทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำหรือไม่ ขอให้ส่งรายชื่อตัวแทนชาวประมงไม่เกิน 2 คนเพื่อร่วมตรวจสอบ
28 กรกฎาคม 2541	จังหวัดสงขลาทำการประกาศจังหวัด เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในจังหวัดสงขลา (ประกาศจังหวัด ลงนามโดย นายสวัสดิ์ แก้วทองงค์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา)
31 กรกฎาคม 2541	สมาคมชาวประมงปากน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง ร้องเรียนเกี่ยวกับการได้รับผลกระทบจากการประกาศของทางราชการจังหวัดสงขลา เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในท้องที่จังหวัดสงขลา ฉบับวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 โดยขอให้ผ่อนผันเรือประมงปลากะตัก (อวนช้อน อวนครอบ และอวนยก) จากภาคตะวันออกสามารถทำการประมงในท้องที่จังหวัดสงขลาต่อไปได้
1 สิงหาคม 2541	<p>มีกลุ่มเรือทำการประมงปลากะตักในเขต อ.สิงหนคร อ.จะนะ และ อ.เทพารวมตัวนำเรือประมงมาที่ปากอ่าวสงขลาจำนวน 150 ลำ เพื่อคัดค้านประกาศจังหวัดสงขลาฉบับวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 โดยผู้ประท้วงยื่นข้อเสนอ 3 ข้อ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกประกาศจังหวัดสงขลาฉบับวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 2. ให้เรือประมงปลากะตักทำการประมงได้ตามเดิม 3. การทำประมงด้านเหนือจากเกาะหนูให้หันมาจาก 15 ไมล์ทะเลเป็น 8 ไมล์ทะเล สำหรับเรือประมงปลากะตักขนาดเล็ก

	<p>หลังจากมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือ สรุปว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้มีการศึกษาผลกระทบทางวิชาการที่เกี่ยวกับการทำประมงทุกประเภท 2. นำผลการศึกษาจากข้อ 1 มาเป็นข้อมูลในการทำประชาพิจารณ์ต่อไป <p>หากการทำประชาพิจารณ์ไม่แล้วเสร็จภายในวันที่ 27 สิงหาคม 2541 และทุกฝ่ายเห็นชอบในการทำประชาพิจารณ์ต่อไป ให้ยึดระยะเวลาออกไปอีกตามความเหมาะสม</p> <p>ข้อสรุปทั้ง 3 ข้อ ลงนามโดยนายสวัสดิ์ แก้วทองค์ , นายยงยุทธ แสงจันทร์ , นายชัยรัตน์เสถียร รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา , นายนิพนธ์ บุญญามณี ส.ส.สงขลา , นายหมาด จอมสุริยะ ตัวแทนกลุ่มม่วงงาม , นายสมควร กรรณทิพย์ ตัวแทนกลุ่มอำเภอเมือง , นายสอและขุนภักดี ตัวแทนกลุ่มอำเภอจะนะ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (จากการแถลงการประชุมของตัวแทนเรือปลากะตัก และ นสพ. มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 3 สิงหาคม 2541 หน้า 19)</p>
21 สิงหาคม 2541	<p>จังหวัดสงขลา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำประชาพิจารณ์ การแก้ไขปัญหาคาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งจังหวัดสงขลา เพื่อแก้ไขปัญหาคาการทำประมงปลากะตักในจังหวัดสงขลา (คำสั่งจังหวัดสงขลาเลขที่ 1904/2541 ลงนามโดย นายบัญญัติ จันทน์เสนะ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา)</p>
22 สิงหาคม 2541	<p>กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสงขลา ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแก้ไขปัญหาคาความยากจนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนของชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสงขลา พร้อมทั้งได้เสนอมาตรการดังกล่าวคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนยันที่จะให้ประกาศจังหวัดสงขลา เรื่อง ห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในท้องที่จังหวัดสงขลา ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย 2. ให้มีการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจป้องกันและปราบปรามเรือประมงปลากะตักและทำแผนในการป้องกันและปราบปรามโดยให้มีราษฎรอาสาสมัครและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมงาน 3. ให้มีการพิจารณาดำเนินคดีตามกฎหมาย
27 สิงหาคม 2541	<p>กลุ่มผู้ประกอบการปลากะตักออกแถลงการณ์ให้จังหวัดสงขลาพิจารณาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกประกาศจังหวัดสงขลา ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 หรือผ่อนผันให้ทำประมงปลากะตักได้จนกว่าจะทำประชาพิจารณ์เสร็จ 2. ขอทำการประมงปลากะตักในจังหวัดสงขลา ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม - 30 ตุลาคม ของทุกปี เป็นระยะเวลา 6 เดือน 3. ขอทำการประมงปลากะตักในเขต 8 ไมล์ทะเล หากไกลกว่านั้นเรือขนาดเล็กไม่สามารถทำประมงได้
4 กันยายน 2541	<p>กระทรวงเกษตรฯ ส่งรายงานการประชุมแก้ไขปัญหาคาปลากะตักที่จังหวัด ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด โดยที่ประชุมมีมติร่วมกันดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เรือประมงปลากะตักที่จับสัตว์น้ำนอกเขตหวงห้ามตามประกาศจังหวัดสงขลา ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 ให้สามารถนำสัตว์น้ำมาจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดสงขลาได้ 2. ให้กรมประมงและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานร่วมกับชาวประมงอย่างเคร่งครัด การแก้ไขปัญหาระยะยาวจะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาหารือ เพื่อจัดการทรัพยากรปลากะตักในอนาคต โดยเร่งด่วน (หนังสือลงนามโดย นายปองพล อดิเรกสาร รมว. เกษตรและสหกรณ์)

15 ตุลาคม 2541	<p>นายนิวัติ กลิ่นงาม ประธานคณะกรรมการการจัดทำประชาพิจารณ์ได้ประกาศให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์ในกรณีข้อพิพาทระหว่างเรือประมงพื้นบ้าน (เรือท้ายตัด) กับกลุ่มเรือประมงที่ทำประมงปลากะตัก เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาการจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่งจังหวัดสงขลา ซึ่งมีการรับลงทะเบียนวันที่ 16 – 20 พฤศจิกายน 2541 โดยไม่ประเด็นที่จะทำการประชาพิจารณ์ 4 ประเด็นคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความเหมาะสมในเรื่องข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ 2. ความเหมาะสมในเรื่องเครื่องมือประมง ได้แก่ อวน อุปกรณ์ เครื่องปั่นไฟ ดวงไฟ เรือประมงไปเกี่ยวข้องกับกรการทำลายทรัพยากรประมง เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงเพียงใด 3. การจัดการและการแบ่งพื้นที่ทำการประมง 4. สภาพและความเหมาะสม สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง <p>พร้อมกันนี้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ได้กำหนดประชุมเพื่อกำหนดประเด็นในวันที่ 21 พ.ย. 2541 ณ ห้องประชุมสถาบันราชภัฏสงขลา และได้กำหนดวันจัดทำประชาพิจารณ์ขึ้นในวันที่ 26 ธันวาคม 2541 ณ หอประชุมสถาบันราชภัฏสงขลา เวลา 09.00 น. เป็นต้นไป</p>
25 มีนาคม 2542	<p>นายบัญญัติ จันทร์เสนะ ผู้อำนวยการจังหวัดสงขลาได้ออกประกาศจังหวัดสงขลา เรื่องการจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่งจังหวัดสงขลา โดยสรุปคือ การทำประชาพิจารณ์ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน เพราะรับฟังความคิดเห็นฝ่ายเดียว จึงไม่ถือเป็นข้อสรุป ดังนั้นจึงยังคงยึดตามประกาศฉบับเดิม (28 กรกฎาคม 2541)</p>
31 มีนาคม 2542	<p>จังหวัดสตูลออกประกาศสตูล เรื่อง กำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในท้องที่จังหวัดสตูล โดยห้ามการใช้เครื่องมืออวนช้อน อวนยก และอวนครอบ ที่ใช้ปั่นไฟในทะเลหรืออ่าวในท้องที่จังหวัดสตูลโดยเด็ดขาด (ประกาศโดย นายสรศักดิ์ สร้อยสนธิ์ ผู้อำนวยการจังหวัดสตูล)</p>
21-23 เมษายน 2542	<p>มีการสัมมนา "ทิศทางการประมงทะเลไทย" ของกรมประมง และได้เชิญตัวแทนของผู้ประกอบการประมงในแต่ละพื้นที่ โดยมีการแบ่งกลุ่มย่อยตามเนื้อหา 4 กลุ่ม กลุ่มการทำประมงโดยใช้แสงไฟประกอบ กลุ่มการทำประมงด้วยอวนลากและอวนรุน กลุ่มการปรับเปลี่ยนเครื่องมือและการจัดระเบียบการประมง และกลุ่มการจัดการทรัพยากรโดยชุมชน ในส่วนของกลุ่มการทำประมงโดยใช้แสงไฟประกอบนั้น สรุปตามประเด็นที่พิจารณาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกการทำประมงอวนครอบปลากะตักในระยะเวลา 1 ปี ผู้ประมงจะทำการประมงปลากะตักต่อไปให้เปลี่ยนจากการทำประมงอวนครอบมาเป็นอวนช้อนหรืออวนยก 2. ห้ามทำการประมงที่ใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในเขต 12 กิโลเมตรจากฝั่ง 3. ยกเลิกการทำประมงอวนที่มีขนาดตาอวน 2.5 ซม. ประกอบกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าภายใน 3-5 ปี 4. ยกเลิกการทำประมงที่ใช้เครื่องมืออวนประกอบกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าภายใน 5-8 ปีข้างหน้า โดยเงื่อนไขที่จะทำให้ประเด็นเหล่านี้เป็นไปได้คือ รัฐต้องควบคุมจำนวนเรืออวนครอบ และให้มีการตั้งกองทุนปรับเปลี่ยนเครื่องมือด้วย

28 เมษายน 2542	จังหวัดสงขลาออกประกาศจังหวัด เรื่องการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรประมงในท้องที่จังหวัดสงขลา โดยมีเนื้อหา คือ ทางจังหวัดสงขลาจะยังคงยึดประกาศจังหวัดสงขลา ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 (ฉบับเดิม) ถ้าหากมีการฝ่าฝืนจะมีการดำเนินการตามกฎหมาย (ลงนามโดย นายบัญญัติ จันทน์เสนา ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา)
3 มิถุนายน 2542	<p>กรมประมงเสนอมาตรการเพื่อจัดการเกี่ยวกับการทำการประมงปลากะตัก ต่อคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกการทำประมงอวนครอบปลากะตักในระยะเวลา 1 ปี ผู้ประสงค์จะทำการประมงปลากะตักต่อไปให้เปลี่ยนจากการทำประมงอวนครอบมาเป็นอวนช้อนหรืออวนยก โดยออกเป็นประกาศกระทรวงเกษตรฯ ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2544 2. ยกเลิกการทำประมงอวนช้อน หรืออวนยก โดยออกเป็นประกาศกระทรวงเกษตรฯ ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2546 (การทำประมงโดยใช้เครื่องอวนที่มีขนาดช่องตาอวนใหญ่กว่า 2.5 ซม. ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมง) 3. ยกเลิกการทำประมงโดยใช้เครื่องมืออวนประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ภายในระยะเวลา 5 ปี โดยออกเป็นประกาศกระทรวงเกษตรฯ ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2548 4. มาตรการตามข้อ 1, 2 และ 3 ดังกล่าว จำเป็นต้องใช้งบประมาณชดเชยให้ชาวประมงในการเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมง เห็นสมควรให้กรมประมงจัดทำรายละเอียดแผนงานเสนอคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติต่อไป <p>คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อมูลประกอบมาตรการต่าง ๆ ที่กรมประมงเสนอยังไม่ชัดเจน เกรงว่าชาวประมงจะได้รับความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ จึงเห็นสมควรให้ชะลอมาตรการที่กรมประมงเสนอไว้ก่อน พร้อมกันนี้ได้พิจารณาแก้ไขปัญหาการจัดการประมงปลากะตักในระยะสั้น ในระหว่างที่กรมประมงจะไปรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรการระยะสั้น ให้แบ่งเขตทำการประมงปลากะตัก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - จากชายฝั่งถึง 5 กม. เป็นเขตอนุรักษ์ห้ามทำการประมงปลากะตัก - เขต 5 – 12 กม. เป็นเขตทำการประมงปลากะตักพื้นบ้าน - เขต 12 กม. ขึ้นไป เป็นเขตทำการประมงปลากะตักพาณิชย์ 2. สำหรับมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรให้กรมประมงศึกษาหาข้อมูลผลกระทบเครื่องมือแต่ละประเภทเป็นอย่างไร เพื่อแก้ปัญหาระยะกลางและระยะยาว
5 มิถุนายน 2542	มีหนังสือจากจังหวัดสงขลาที่ สข 0018/ว 16047 แจ้งความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ประกอบการประมงพื้นบ้านอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากมติคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ประกอบการประมงพื้นบ้านในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยแสดงท่าทีคัดค้านมติดังกล่าว และยืนยันให้จังหวัดสงขลาปฏิบัติตามประกาศจังหวัดสงขลา เรื่องกำหนดห้ามใช้เครื่องมืออวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทำการประมงในท้องที่จังหวัดสงขลา ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 โดยมีการเคลื่อนไหวเป็นกระบวนการที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในนาม สมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้ และสมาพันธ์ประมงพื้นบ้าน 13 จังหวัด ประกอบกับปัญหาข้อขัดแย้งดังกล่าว ได้มีกลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนเข้า

	<p>ร่วมเคลื่อนไหว ในลักษณะให้คำปรึกษาแนะนำด้วย จากท่าทีและความเคลื่อนไหวข้างต้นคาดว่า อาจจะมีการรวมตัวชุมนุมคัดค้านมติของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติเกิดขึ้นได้</p>
10 ตุลาคม 2542	<p>ศูนย์พัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง มีหนังสือแจ้งกองประมงทะเลเกี่ยวกับการจัดการประชุมของผู้ประกอบการประมงพื้นบ้าน 13 จังหวัดภาคใต้ ในวันที่ 6-7 มิถุนายน 2542 ที่คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อพิจารณาคัดค้านมติของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เกี่ยวกับการทำการประมงปลากะตักด้วยเครื่องมืออวนครอบ อวนช้อน และอวนยก ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คัดค้านมติของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เนื่องจากไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาที่สาเหตุของความขัดแย้งของกลุ่มชาวประมง 2. เสนอให้มีการเปลี่ยนโครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เพื่อให้ตัวแทนชาวประมงพื้นบ้านได้มีส่วนร่วม 3. กำหนดยื่นหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้ทบทวนมติคณะกรรมการฯ ในเรื่องดังกล่าว 4. มีการแสดงพลังในทุกจังหวัดภาคใต้ที่มีปัญหาการทำการประมง ในช่วงระหว่างวันที่ 13-14 มิถุนายน มิถุนายน 2542
11 มิถุนายน 2542	<p>จังหวัดสงขลารายงานความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพประมงพื้นบ้าน กรณีสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้ร่วมกับกลุ่มนักวิชาการ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน ได้จัดประชุมเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2542 ที่คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีมติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ยอมรับมติของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ที่มีมติเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2542 2. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงฯ เรื่อง กำหนดขนาดช่องตาอวนที่ใช้ประกอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ลงวันที่ 15 มีนาคม 2539 3. กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และสตูล จะรวมตัวเพื่อชุมนุมโดยสงบ ณ บริเวณหน้าศาลากลางของแต่ละจังหวัด เพื่อสนับสนุนสมาพันธ์ประมงพื้นบ้านภาคใต้ 13 จังหวัด ที่เดินทางไปพบนายกรัฐมนตรี โดยจะทำการชุมนุมในระหว่างวันที่ 13-14 มิถุนายน 2542 และหากไม่ได้รับคำตอบจากรัฐบาลจะกำหนดท่าทีและความเคลื่อนไหวใหม่ 4. สำหรับจังหวัดสงขลา กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านจากอำเภอระโนด สทิงพระ สิงหนคร เมืองสงขลา จะนะ และเทพา จะเดินทางมาชุมนุมเรียกร้อง ณ บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัดสงขลา ในวันที่ 13 มิถุนายน 2542 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป และจะนำเรือท้ายตัดมาจอดไว้บริเวณหาดชลาทัศน์ ตรงข้ามศาลากลางจังหวัดสงขลา
14 มิถุนายน 2542	<p>กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้ 13 จังหวัด รวมตัวประท้วงบริเวณศาลากลางจังหวัดสงขลา ประมาณ 300 คน และนำเรือกว่า 600 ลำ มาจอดเรียงรายบริเวณชายหาดสมิหลา พร้อมกันนี้ได้มีการส่งตัวแทน 23 คน ของสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้าน 13 จังหวัด เข้าไปเจรจากับตัวแทนรัฐบาล หากไม่มีความชัดเจนหรือไม่ได้รับการแก้ไขจะสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นด้วยการปิดอ่าวสงขลา และกลุ่มประมงพื้นบ้านกว่า 400 คน เดินทางมารอบอ่าวเมืองสงขลา เพื่อชี้แจงประชาชนในพื้นที่ว่าการชุมนุมในครั้งนี้เป็นการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังถูกทำลาย โดยการออกคำ</p>

	<p>สั่งที่ผิดของรัฐบาล และได้แจกเอกสารเปิดผนึกที่ยื่นถึงนายกรัฐมนตรีเพื่อยืนยันว่า การที่รัฐบาลไม่ยกเลิกประกาศกระทรวงฯ วันที่ 15 มีนาคม 2539 จะส่งผลกระทบต่อการทำประมงของประชาชนในจังหวัดสงขลา และเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>นายนิสิต ดวงสุวรรณ ผู้ประสานงานองค์กรพัฒนาชุมชนประมงขนาดเล็ก จ.สงขลา กล่าวว่า หากผลการเจรจากับรัฐบาลไม่เป็นที่น่าพอใจทางกลุ่มประมงพื้นบ้านจะประท้วงต่อไป โดยขณะนี้ได้นำเรือมาจอดลอยลำที่บริเวณท่าเทียบเรือน้ำลึกสงขลาประมาณ 600 ลำ เพื่อรอผลการเจรจากับรัฐบาล</p>
15 มิถุนายน 2542	<p>นายสำเร็จ ภาเขต รักษาการเลขาธิการชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้ และสมาชิกจำนวน 10 คน เดินทางไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อยื่นหนังสือเรียกร้องต่อรัฐบาล ขอให้ยกเลิกทำประมงเรือจับปลากะตักปั่นไฟ ตัวแทนสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้เข้าพบและเจรจากับนายปองพล อติเรกสาร รมว.เกษตรฯ โดยนายปองพล อติเรกสารรับข้อเรียกร้องทั้ง 4 ข้อของชาวประมง พร้อมจะนำข้อเสนอทั้งหมดเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงฯ ลงวันที่ 15 มีนาคม 2539 2. ให้กลับไปใช้ประกาศของกระทรวงเกษตรฯ ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2526 ซึ่งมีเนื้อหาว่า ห้ามทำการประมงโดยใช้อวนต่ำกว่า 2.5 ซม. และห้ามใช้เครื่องปั่นไฟ 3. ให้ออกประกาศกระทรวงเกษตรฯ ห้ามจับปลากะตักโดยใช้เครื่องปั่นไฟในราชอาณาจักรโดยเด็ดขาด 4. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกวดขันตรวจจับอย่างเข้มงวด (รายงานจาก นสพ.มติชน ฉบับวันที่ 16 มิถุนายน 2542)
22 มิถุนายน 2542	<p>- นายปองพล อติเรกสาร รมว.เกษตรฯ ได้ประชุมร่วมกับนายธำรงค์ ประกอบบุญ อธิบดีกรมประมง นายบัญญัติ จันทน์เสนาะ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา นายวินัย เสนเนียม นายนิพนธ์ บุญญามณี ส.ส.สงขลา พรรคประชาธิปัตย์ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อหารือถึงปัญหาที่ชาวประมงพื้นบ้านปิดปากชาวสงขลา เพราะไม่พอใจที่ชาวประมงอีกกลุ่มหนึ่งใช้ไฟล่อจับปลากะตัก</p> <p>- นายปองพล กล่าวว่า ได้ข้อสรุปเบื้องต้นว่า จะให้มีการยกเลิกการใช้ไฟล่อจับปลากะตัก เพราะเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>นายธำรงค์ ประกอบบุญ อธิบดีกรมประมง กล่าวว่า ขณะนี้กรมประมงได้เตรียมประมาณไว้ 500 ล้านบาทแล้ว พร้อมจ่ายเงินชดเชยให้กับชาวประมงปลากะตักที่มีอยู่ประมาณ 1,500 ลำ เพื่อแลกกับการยกเลิกการใช้ไฟล่อจับปลากะตัก ซึ่งหากหารือกันได้อีกจะออกเป็นประกาศกระทรวงห้ามใช้ไฟล่อจับปลากะตักทันที (รายงานจาก นสพ.แนวหน้า ฉบับวันที่ 23 มิถุนายน 2542 หน้า 1 , 8)</p>
มิถุนายน 2542 (ไม่ระบุวันที่)	<p>สืบเนื่องจากที่กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านที่ต่อต้านการทำประมงปลากะตักโดยใช้แสงไฟล่อได้เข้าพบ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2542 เนื่องจากไม่ยอมรับมติที่ประชุมของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เกี่ยวกับการทำการประมงโดยใช้แสงไฟประกอบ โดยให้มีการแบ่งเขตการทำประมงปลากะตัก จากมติที่ประชุมของคณะทำงานแก้ไขปัญหาการทำประมงปลากะตัก กรมประมง มีมติให้ยืนยันการแบ่งเขตการทำประมงด้วยเครื่องมือทำการประมงปลากะตักประกอบแสงไฟล่อ เป็นการแก้ปัญหาในระยะสั้น โดยขยายเขตที่ให้ทำการประมงและเพิ่มเติมข้อกำหนดในการใช้เครื่องมือดังกล่าว ดังนี้</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้ภายในเขต 5 กม. นับจากขอบน้ำตามแนวชายฝั่ง เป็นเขตห้ามทำการประมงปลากะตัก 2. ระยะตั้งแต่ 5 กม.ขึ้นไป เป็นการทำการประมงปลากะตักขนาดเล็กที่ใช้เรือกลขนาดไม่เกิน 14 เมตร ใช้ประกอบกับดวงไฟไม่เกิน 20 ดวง และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไม่เกิน 20 กิโลวัตต์ 3. ระยะตั้งแต่ 25 กม. ขึ้นไป เป็นเขตทำการประมงปลากะตักที่ใช้เรือกลขนาดมากกว่า 14 เมตร แต่ไม่เกิน 16 เมตร 4. ควบคุมจำนวนเรือประมงปลากะตักที่ใช้แสงไฟล่อ (อวนครอบ อวนซ้อน หรืออวนยก) ไม่ให้มีการเพิ่มจำนวนขึ้น (ยึดถือจำนวนเรือประมงปลากะตักที่ใช้แสงไฟล่อที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นตัวกำหนด) 5. ยกเลิกการทำประมงปลากะตักด้วยเครื่องมือดังกล่าวภายในเวลา 3 ปี โดยรัฐไม่ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยชาวประมง ทั้งนี้หากรัฐบาลประสงค์จะให้เลิกการทำประมงดังกล่าว ระยะเวลาที่กำหนดจะต้องจัดสรรงบประมาณ ในการช่วยเหลือชาวประมงที่ได้รับผลกระทบ ในกรณีที่ต้องการจะรับทราบข้อเท็จจริงในการทำการประมงปลากะตัก กรมประมงจะจัดให้มีการดำเนินงานในพื้นที่ โดยจัดตั้งคณะทำงานโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นคณะทำงานวางแผนการดำเนินงานในพื้นที่จริง
28 มิถุนายน 2542	<p>นายปองพล อติเรกสาร รว.เกษตรฯ สั่งการให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ เพื่อทบทวนมติดังกล่าว ณ ตึกสันติไมตรี (หลังใน) ทำเนียบรัฐบาล ในการนี้กรมประมงดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเข้าการประชุมในครั้งนี้ด้วย</p> <p>ช่วงเช้า มีการประชุมคณะอนุกรรมการศึกษาผลกระทบและมาตรการรองรับอันเนื่องมาจากนโยบายยกเลิกประมงปลากะตักโดยเครื่องมือกำเนิดไฟฟ้า ผลการประชุมคือ ให้ประกาศยกเลิก "ประกาศกระทรวงเกษตรฯ ปี 2539 ซึ่งอนุญาตให้อวนซ้อน อวนยก อวนครอบ ซึ่งมีขนาดตาเล็กกว่า 2.5 ซม. ประกอบเครื่องปั่นไฟที่ทำการประมงได้" แล้วกลับมาใช้ประกาศกระทรวงฯ ปี 2526 ซึ่งห้ามการทำประมงดังกล่าวหรือประกาศใหม่เนื้อหาเดียวกัน</p> <p>ช่วงบ่าย มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ผลการประชุมคือ ควรมติการประชุมในช่วงเช้า กลับสรุปว่า ให้มีการศึกษาวิจัยว่าการทำประมงปั่นไฟปลากะตักทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำหรือไม่ ในเวลา 4 เดือน โดยไม่ประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงฯ ปี 2539 ส่งผลให้ตัวแทนชาวประมงพื้นบ้านประท้วงด้วยการออกจากห้องประชุมทันที</p> <p>ช่วงเย็น นายนิพนธ์ พร้อมพันธ์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เชิญกลุ่มประมงพื้นบ้านปักษ์เหนือหรือและรับปากว่า นายกรัฐมนตรีจะดำเนินการให้ออกประกาศดังกล่าว โดยจะพูดคุยกับนายปองพล อติเรกสาร นายปัญญา เกสรทอง และทำหนังสือเวียนถึงคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ให้เสร็จภายในวันที่ 29 มิถุนายน 2542</p>
24 ตุลาคม 2542	<p>ประชุมคณะกรรมการสมานพันธ์ประมงพื้นบ้าน เพื่อกำหนดแนวทางการเคลื่อนไหวการต่อสู้ หลังจากมีมติจากผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2542 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ประชุมสมานพันธ์ฯ มีมติ 6 ข้อดังนี้</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษาของคณะกรรมการศึกษาผลกระทบปัญหาปลากะตัก เห็นว่าเป็นการไม่ชอบมาตั้งแต่ต้น ในแง่สัดส่วนกรรมการที่ไม่สมดุล และเน้นการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ ไม่พูดถึงประเด็นทางด้านสังคม 2. ได้มีการพิจารณาช่องทางในการผลักดันกลไกในช่องทางอื่น ๆ เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ซึ่งมีแนวความคิดว่าการทำประมงปลากะตัก (กลางคืน) เป็นการทำลายทรัพยากรสัตว์น้ำ 3. วันที่ 1 พฤศจิกายน 2543 ถ้าผลสรุปออกมาว่าให้มีการแบ่งโซนทำหากินก็จะไม่รับนโยบายดังกล่าว และมีมาตรการตอบโต้อยู่แล้ว เช่น การงดชำระหนี้ของประมงพื้นบ้านทุกประเภท เนื่องจากไม่มีเงินมาใช้หนี้ 4. ทำที่ทางการเมือง ทางสมพันธ์ฯ อยากให้พรรคการเมืองและนักการเมืองแสดงออกมาให้ชัดเจนว่าจะเอาอย่างไร ถ้ายังไม่มีการที่แน่นอน จะใช้มาตรการคว่ำบาตร ทุกส่วนจะติดตามทำที่ทางการเมืองอย่างใกล้ชิด 5. การทำความเข้าใจของมวลชน โดยเฉพาะกลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ให้มีความเข้าใจและรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้เท่าเทียมกัน 6. จะมีการรับร่าง พรบ. ประมงฉบับใหม่ของชาวประมงพื้นบ้านขึ้นมาเอง
--	---

ที่มา: สมาคมประมงแห่งประเทศไทย “ประมวลปัญหาการทำประมงปลากะตักอย่างสังเขป,” เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องฝ่าวิกฤตปัญหาปลากะตักสู่การจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืน 15 สิงหาคม 2542. ณ ห้องประชุมสารนิเทศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 8 –15. และกรมประมง “การประมงปลากะตักในน่านน้ำไทย,” เอกสารการประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ 28 มิถุนายน 2542. หน้า 49 –65.

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชาคริต อ่อนเมือง เกิดวันที่ 26 กรกฎาคม 2519 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ ในปีการศึกษา 2536 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2541

